

Oponentský posudek bakalářské práce

Petr Macek: Revue Na hlubinu a Filosofická revue: Sonda do intelektuálních dějin meziválečného katolicismu v díle české dominikánské provincie

Práce Petra Macka je zajímavá jak tématem, tak zvolenou metodou diskurzivní analýzy, která nepatří nejen v kontextu bakalářských prací k běžným postupům.

Téma i metoda práce jsou jasně a srozumitelně představeny. Text netrpí formálními nedostatky a naplňuje v tomto ohledu (citace pramenů a sekundární literatury) běžné standardy bakalářských prací. Též po stylistické stránce je práce uspokojivá, přehlédneme-li několik překlepů a dílčích nedostatků v interpunkci. Kompozice je přehledná, jasně a funkčně strukturovaná.

Diskurzivní analýza předpokládá jednoznačně vymezené sémantické pole, z něž lze relevantním způsobem odkazovat do historického kontextu. Volba časopisů Na hlubinu a Filosofická revue a jejich paralelní ukotvení v metodologickém konceptu Mannheimovy sociologie vědění jsou v tomto ohledu funkční, neboť tato periodika v sevřené podobě odráží specifické pokusy o obrodu českého katolicismu, jež lze historicky, kulturně i sociálně dobře kontextualizovat. Výchozí situace pro analýzu je tak zvolena dobře a prokazuje autorův smysl pro nastavení základních parametrů pro aplikaci metodologie. Přesvědčivě působí též biografické medailonky obou redaktorů, jež dokládají, že se ve zvoleném prostoru jedná o skutečně reprezentativní osobnosti. Přípravná část pro analýzu však zabírá větší část práce (27 stran, přičteme-li „neanalytické“ charakteristiky obou časopisů pak dokonce 31 stran textu), což předjímá moji hlavní výhradu k Mackově práci, jež se týká nevelkého rozsahu „skutečné“ analýzy (12 stran) a též způsobu jejího provedení.

Autor v koncentrované a dobře systematizované podobě popisuje obsahovou šíři témat obou časopisů (revue Na hlubinu vycházela v letech 1926-1948, Filosofická revue s válečnou přestávkou v letech 1929-1948), přehledně charakterizuje též jejich kompoziční a žánrovou strukturu. S ohledem na diskurzivní analýzu konkrétních témat však ulpívá spíše na povrchu. Témata jsou sice popsána, nikoliv však analyzována s ohledem na způsob jejich reprezentace. Mimo pozornost autora tak povětšinou zůstávají mechanismy, jež se „skrývají“ pod povrchem jazyka a jejichž reflexe je základním předpokladem pro jakékoliv vypovídání o vnitřní uspořádanosti toho kterého diskurzu. V textu však lze najít i pasáže, jež snahu hlouběji analyzovat a interpretovat naznačují: diskurz obou časopisů je kupříkladu označen jako „uzavřeně katolický, bez přílišné snahy o hledání dialogu a kompromisu“ (s. 39). Nejistotu ohledně konkrétní aplikace metodologie však potvrzují jiné pasáže, v nichž se autor neubrání přejímání poněkud nepatřičně axiologických postojů ze sekundární literatury (především M. C. Putna): jednotlivé rysy diskurzu tak autor hodnotí jako pozitivní, či negativní (s. 39), spor mezi Braitem a Schulzem přiřazuje k „stinným stránkám“ historie revue Na hlubinu (s. 44). Mackova analýza často končí u pojmů (např. tomismus), jež by si v daném historickém kontextu především zasloužily hlubší analýzu, teprve pod povrchem těchto pojmů je diskurzivita obou periodik uchopitelná, jinak musíme skončit poněkud banálním konstatováním, že jednoznačně vycházejí z tomistické tradice (viz závěr práce). To by čtenář z časopisů vyčetl i bez diskurzivní analýzy a bez Mannheima...

navržené hodnocení: 2

Mgr. Kamil Činát, Ph.D.

